

รายวิชา คณิตศาสตร์

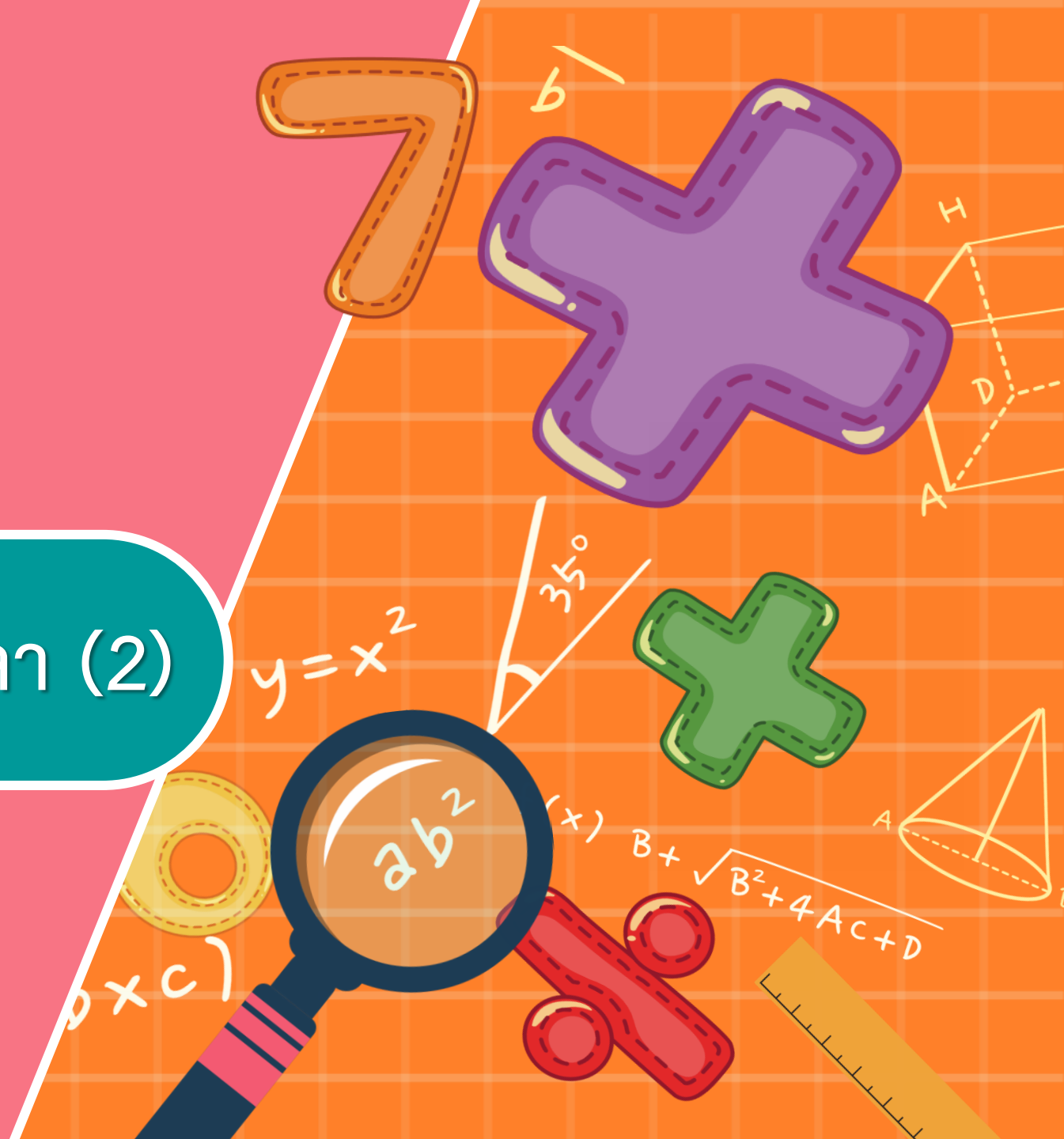
รหัสวิชา ค22102

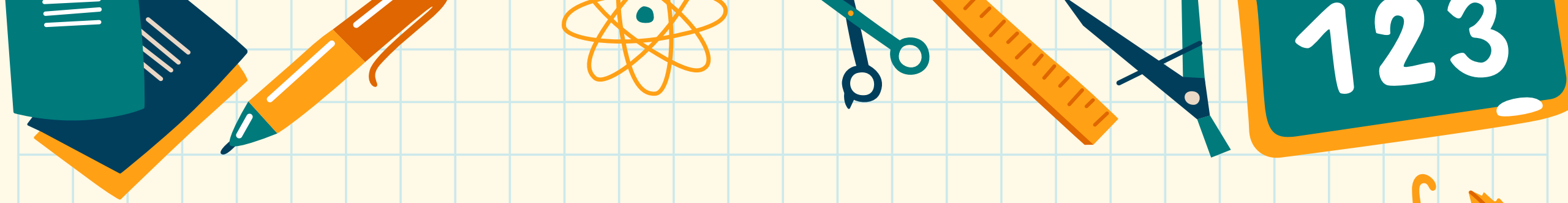
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง แยกร่างฉบับไว ใช้ลดเวลา (2)

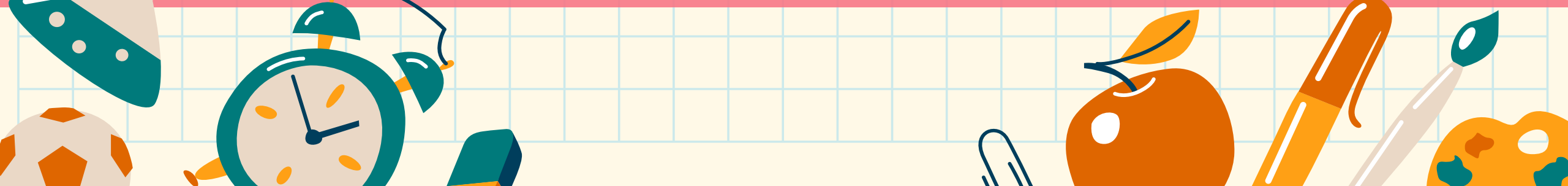
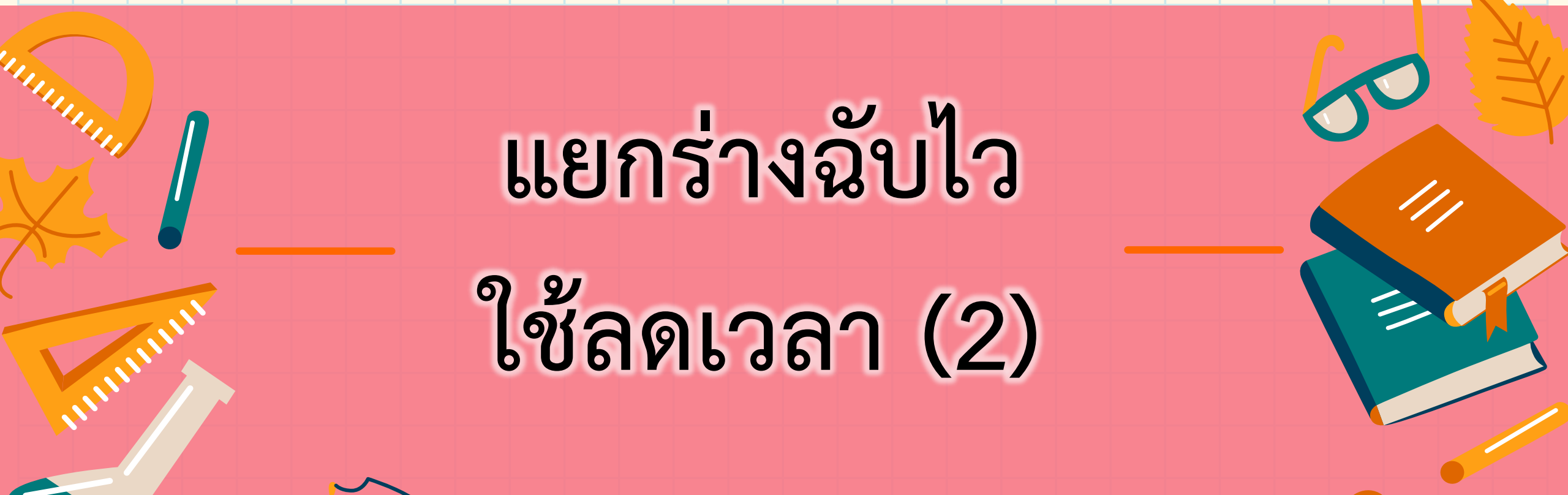
ครูผู้สอน ครุณรงค์นุช สุกใส

ครูณัฐนรี จารุศุภกร

แยกร่างฉบับไว ใช้ลดเวลา (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแยกตัวประกอบของพหุนาม
ดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง ที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์

ในกรณีทั่วไป ถ้าให้ **A แทนพจน์หน้า** และ **B แทนพจน์หลัง** จะแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์ได้ตามสูตร ดังนี้

$$A^2 + 2AB + B^2 = (A + B)^2$$

$$A^2 - 2AB + B^2 = (A - B)^2$$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์

1. $1 - 2x + x^2$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์

2. $x^2 + 64 + 16x$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์

3. $100x^2 + 100x + 25$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นกำลังสองสมบูรณ์

4. $25x^2 - 10x + 1$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ตัวอย่างที่ 1 จงแยกตัวประกอบของพหุนามต่อไปนี้

1. จงแยกตัวประกอบของ $x^2 - 16$

วิธีทำ $x^2 - 16 = (x + 4)(x - 4)$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ตัวอย่างที่ 1 จงแยกตัวประกอบของพหุนามต่อไปนี้

2. จงแยกตัวประกอบของ $x^2 - 81$

วิธีทำ $x^2 - 81 = (x + 9)(x - 9)$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ตัวอย่างที่ 1 จงแยกตัวประกอบของพหุนามต่อไปนี้

3. จงแยกตัวประกอบของ $4x^2 - 9$

วิธีทำ $4x^2 - 9 = (2x + 3)(2x - 3)$

จากตัวอย่างที่ 1 จะเห็นว่า การแยกตัวประกอบ
ของพหุนามดีกรีสองในแต่ละข้อ **จะได้ตัวประกอบ**
เป็นพหุนามดีกรีหนึ่งที่มีพจน์เหมือนกัน แต่มี
เครื่องหมายระหว่างพจน์ต่างกัน เรียกพหุนาม
ดีกรีสองที่มีลักษณะเช่นนี้ว่า

พหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

1. จงแยกตัวประกอบของ $x^2 - 16$

วิธีทำ $x^2 - 16 = x^2 - 4^2$
 $= (x + 4)(x - 4)$

ถ้าให้ x เป็นพจน์หน้า และ 4 เป็นพจน์หลัง จะเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$(\text{พจน์หน้า})^2 - (\text{พจน์หลัง})^2 = (\text{พจน์หน้า} + \text{พจน์หลัง})(\text{พจน์หน้า} - \text{พจน์หลัง})$$

2. จงแยกตัวประกอบของ $x^2 - 81$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } x^2 - 81 &= x^2 - 9^2 \\ &= (x + 9)(x - 9)\end{aligned}$$

ถ้าให้ x เป็นพจน์หน้า และ 9 เป็นพจน์หลัง จะเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$(\text{พจน์หน้า})^2 - (\text{พจน์หลัง})^2 = (\text{พจน์หน้า} + \text{พจน์หลัง})(\text{พจน์หน้า} - \text{พจน์หลัง})$$

3. จงแยกตัวประกอบของ $4x^2 - 9$

วิธีทำ $4x^2 - 9 = (2x)^2 - 3^2$
 $= (2x + 3)(2x - 3)$

ถ้าให้ $2x$ เป็นพจน์หน้า และ 3 เป็นพจน์หลัง จะเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$(\text{พจน์หน้า})^2 - (\text{พจน์หลัง})^2 = (\text{พจน์หน้า} + \text{พจน์หลัง})(\text{พจน์หน้า} - \text{พจน์หลัง})$$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง ที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ในกรณีทั่วไป ถ้าให้ **A แทนพจน์หน้า** และ **B แทนพจน์หลัง** จะแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองได้ตามสูตร ดังนี้

$$A^2 - B^2 = (A + B)(A - B)$$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ตัวอย่างที่ 2 จงแยกตัวประกอบของพหุนามต่อไปนี้

1. $x^2 - 4$

วิธีทำ $x^2 - 4 = x^2 - 2^2$
 $= (x + 2)(x - 2)$

ตอบ $x^2 - 4 = (x + 2)(x - 2)$

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ตัวอย่างที่ 2 จงแยกตัวประกอบของพหุนามต่อไปนี้

2. $36x^2 - 25$

วิธีทำ $36x^2 - 25 = (6x)^2 - 5^2$
 $= (6x + 5)(6x - 5)$

ตอบ $36x^2 - 25 = (6x + 5)(6x - 5)$

แบบฝึกหัด 11 :

การแยกตัวประกอบของพหุนาม
ดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

ในกรณีทั่วไป ถ้าให้ A แทนพจน์หน้า และ B แทนพจน์หลัง จะแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองได้ตามสูตร ดังนี้

$$A^2 - B^2 = (A + B)(A - B)$$

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. $x^2 - 100$

วิธีทำ .....

.....

ตอบ .....

2. $x^2 - 81$

วิธีทำ .....

.....

ตอบ .....

3. $x^2 - 225$

วิธีทำ .....

.....

ตอบ .....

แบบฝึกหัด 11 :

การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

แบบฝึกหัด 11 :

การแยกตัวประกอบของพหุนาม ดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

4. $4x^2 - 1$

วิธีทำ _____

_____

_____

ตอบ _____

5. $81x^2 - 25$

วิธีทำ _____

_____

_____

ตอบ _____

6. $36x^2 - 400$

วิธีทำ _____

_____

_____

ตอบ _____

7. $25x^2 - 121$

วิธีทำ _____

_____

_____

ตอบ _____

8. $256x^2 - 169$

วิธีทำ _____

_____

_____

ตอบ _____

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. $x^2 - 100$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

2.

$$x^2 - 81$$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

3. $x^2 - 225$

วิธีทำ.....
.....
.....
.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

4. $4x^2 - 1$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

5. $81x^2 - 25$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

6. $36x^2 - 400$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

7. $25x^2 - 121$

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

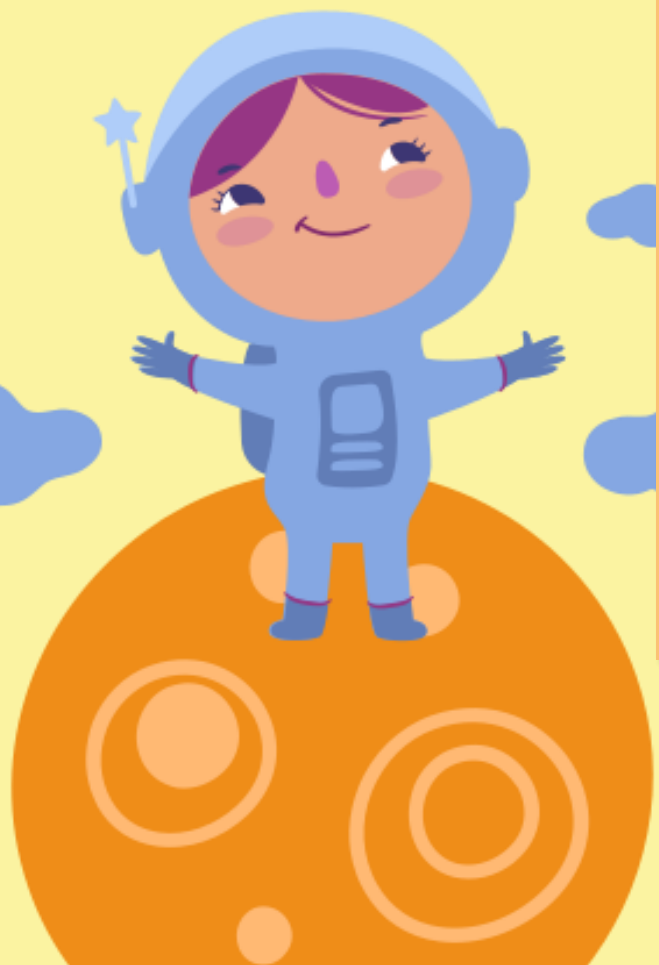

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

8. $256x^2 - 169$

วิธีทำ.....
.....
.....
.....

เฉลยแบบฝึกหัด 11 :

การแยกตัวประกอบของพหุนาม
ดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. $x^2 - 100$

วิธีทำ
$$\begin{aligned}x^2 - 100 &= x^2 - 10^2 \\ &= (x + 10)(x - 10)\end{aligned}$$

ตอบ $x^2 - 100 = (x + 10)(x - 10)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

2. $x^2 - 81$

วิธีทำ $x^2 - 81 = x^2 - 9^2$
 $= (x + 9)(x - 9)$

ตอบ $x^2 - 81 = (x + 9)(x - 9)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

3. $x^2 - 225$

วิธีทำ $x^2 - 225 = x^2 - 15^2$
 $= (x + 15)(x - 15)$

ตอบ $x^2 - 225 = (x + 15)(x - 15)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

4. $4x^2 - 1$

วิธีทำ $4x^2 - 1 = (2x)^2 - 1^2$
 $= (2x + 1)(2x - 1)$

ตอบ $4x^2 - 1 = (2x + 1)(2x - 1)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

5. $81x^2 - 25$

วิธีทำ $81x^2 - 25 = (9x)^2 - 5^2$
 $= (9x + 5)(9x - 5)$

ตอบ $81x^2 - 25 = (9x + 5)(9x - 5)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

6. $36x^2 - 400$

วิธีทำ $36x^2 - 400 = (6x)^2 - 20^2$
 $= (6x + 20)(6x - 20)$

ตอบ $36x^2 - 400 = (6x + 20)(6x - 20)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

7. $25x^2 - 121$

วิธีทำ $25x^2 - 121 = (5x)^2 - 11^2$
 $= (5x + 11)(5x - 11)$

ตอบ $25x^2 - 121 = (5x + 11)(5x - 11)$

แบบฝึกหัด 11 : การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสองในแต่ละข้อต่อไปนี้

8. $256x^2 - 169$

วิธีทำ $256x^2 - 169 = (16x)^2 - 13^2$
 $= (16x + 13)(16x - 13)$

ตอบ $256x^2 - 169 = (16x + 13)(16x - 13)$

สรุปความรู้

ในกรณีทั่วไป ถ้าให้ **A แทนพจน์หน้า** และ **B แทนพจน์หลัง** จะแยกตัวประกอบของ พหุนามดีกรีสองที่เป็นผลต่างของกำลังสอง ได้ตามสูตร ดังนี้

$$A^2 - B^2 = (A + B)(A - B)$$

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

แยกร่างฉบับไว ใช้ลดเวลา (3)

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 12 : การแยกตัวประกอบ ของพหุนามดีกรีสอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)